

Taloussuunnitelman 2016-2019 laadintaohjeiden hyväksyminen

VD/3527/02.01.00.01/2015

ML,KN/PM/PO/PH

Suomen talous on jo pidemmän aikaa supistunut ja nopeaa käännettä merkittävästi parempaan talouskehitykseen ei ole odotettavissa. Kansainvälisen talouden kehittyminen on ollut kaksijakoista. Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa kasvunäkymät ovat hyvät, mutta euroalueen tilanteen ennustetaan jatkuvan vaisuna. Suomen talous on ollut jo kolme vuotta taantumassa, kun kansantuote vuonna 2014 supistui 0,1 prosenttia. Suomen viennin kasvu jäi edelleen maailmankaupan kasvua heikommaksi ja työllisyystilanne heikkeni edelleen.

Valtionvarainministeriön kansantaloussosaston kevään 2015 ennusteen mukaan vuoden 2015 bruttokansantuotteen kasvuksi ennakoitaan 0,5 prosenttia ja kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Yksityinen kulutus lisääntyy 0,5 prosenttia ja yksityisten investointien ennakoitaan kasvavan 2,3 prosenttia. Vuoden 2016 BKT-kasvuksi ennustetaan 1,4 prosenttia. Työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona vuonna 2015, ja työttömyysasteen ennustetaan nousevan. Ansiotason ennustetaan nousevan 1,2 prosenttia vuonna 2015. Maltillisen ansioiden nousun oletetaan jatkuvan vuonna 2016 ja ansioiden kasvavan 1,3 prosenttia. Vuoden 2015 inflaation ennustetaan olevan noin 0,3 prosenttia. Matalaa inflaatiota tukee korkotason pysyminen ennätyksellisen matalalla, raakaöljyn hinnan lasku sekä matala palkkaratkaisu. Vuonna 2016 inflaation ennakoitaan kiihtyvän noin 1,4 prosenttiin.

Valtion vuoden 2014 talousarvion yhteydessä hyväksytyn rakennepoliittisen ohjelman tavoitteet julkisen ja kuntatalouden sopeuttamisesta tehtäviä vähentämällä ja tuottavuutta parantamalla ovat osoittautuneet ennakoitua hankalammiksi ja hitaammiksi. Rakennepoliittisen ohjelman toimenpiteenä päätettiin laatia julkisen talouden suunnitelma. Valtioneuvoston asetus julkisen talouden suunnitelmasta (120/2014) tuli kokonaisuudessaan voimaan vuoden 2015 alusta lukien, ja uuteen julkisen talouden ohjausmalliin siirrytään täysipainoisesti seuraavan vaalikauden alussa. Julkisen talouden suunnitelma sisältää kuntatalouden makro-ohjauksen periaatteet ja yleiset linjaukset. Suunnitelmassa päätetään menorajoitteesta ja muista valtion toimenpiteistä kuntatalouden rahoitusasemataavoitteen savuttamiseksi (ns. kuntatalouden rahoituskehys). Julkisen talouden suunnitelman yhteydessä valmistellaan myös erillinen kuntatalousohjelma, jossa syvennetään valtion toimenpiteiden tarkastelua ja arvioidaan muun muassa rahoitusperiaatteen toteutumista. Kuntatalousohjelma korvaa aiemman peruspalveluohjelman ja -budjetin.

Heikko talouskehitys ja kasvava työttömyys ovat hidastaneet kuntien verotulojen kasvua sekä lisänneet menoja. Vaikka 156 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2014, kuntien yhteenlasketut kunnallisverotulot kasvoivat vain 1,3 prosenttia. Vuonna 2015 kunnallisverotulojen ennustetaan kasvavan 1,6 prosenttia ja vuosille 2016–2018 Kuntaliitto arvioi vajaan kolmen prosentin kasvua. Kuntien yhteisöverotuottojen ennustetaan laskevan vajaan prosentin vuonna 2015, lisäksi nykyisillä päätöksillä kuntien yhteisövero-osuus laskee 5 prosenttiyksikköä vuonna 2016.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistettiin vuoden 2015 alusta lukien. Vantaan suhteellinen asema valtionosuuden saajana parani, mutta nykyisillä valtion päätöksillä kuntien valtionosuusleikkaukset jatkuvat aina vuoteen 2017 saakka. Vuosina 2016–2018 kuntien valtionavut nousevat nimellisesti 1,2–1,7 prosentilla vuosittain. Uudessa hallitusohjelmassa noudatettaneen julkisen talouden suunnitelman rahoitusperiaatetta, jonka mukaisesti valtion tulee varmistaa kunnille tosiasialliset edellytykset selviytyä lakisääteisistä tehtävistään kohtuullisella veroasteella.

Taloussuunnitelman 2016–2019 laatiminen

Kuntalain 65 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviossa osoitetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja osoitetaan, miten toiminnan ja investointien rahoitustarve katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja muutoksista talousarvion sitoviin eriin päättää valtuusto.

Vuoden 2015 talousarviovalmistelun pohjana ovat vuoden 2014 tilinpäätös, vuoden 2015 käyttösuunnitelma, valtuustokauden strategia 2013–2016, talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma sekä kaupunginhallituksen kehyspäätös vuosille 2016–2019. Taloussuunnitelman valmistelun ja siinä esitettävien toimenpiteiden tulee perustua talouden tasapainottamiseen ja velkaantumiskehityksen hallintaan.

Taloussuunnittelu on valmistellut yhdessä toimialojen kanssa taloussuunnitelman 2016–2019 laadintaohjeet, joissa on ohjeistettu muun muassa kaupungin talousarvioprosessin aikataulut, budjetointiperiaatteet sekä keskeisiä budjetoinnin erityiskysymyksiä. Taloussuunnitelman laadintaohjeet sisältävät myös 10 vuoden investointiohjelman valmistelutasot sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaohjeet. Laadintaohjeissa olevat linkit toimivat vain hallinnon sisäisessä verkossa.

Kaupunginhallitus 20.4.2015 § 11

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukaisesti taloussuunnitelman 2016–2019 laadintaohjeet ja velvoittaa toimialat (ml. rahastot) ja liikelaitokset laatimaan talousarvioesityksensä ohjeiden ja kaupunkitason talousarvionvalmistelun aikataulun mukaisesti ja
- b) valtuuttaa taloussuunnittelu antamaan tarkentavia ohjeistuksia taloussuunnitelman laatimisesta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Taloussuunnitelman 2016–2019 laadintaohjeet

Täytäntöönpano: taloussuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 839 28542, talousarviopäällikkö Pia Ojavuo, puh. 09 839 23787
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi